

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Konkurs Historyczny

dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego

w roku szkolnym 2024/2025

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

1. **Zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.
2. Arkusz liczy 20 stron i zawiera 45 zadań zamkniętych.
3. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je komisji konkursowej.
4. Za rozwiązanie każdego z zadań możesz otrzymać **1 punkt**. Razem masz do zdobycia **45 punktów**.
5. W każdym zadaniu zamkniętym są 4 odpowiedzi, z których **tylko jedna jest poprawna**.
6. Odpowiedzi udzielaj wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.
7. Jeżeli udzielając odpowiedzi pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i zaznacz nową, poprawną odpowiedź.
8. Jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna odpowiedź nie będzie uznana.
9. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Odpowiedzi zaznaczaj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
10. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
11. Czas na rozwiązywanie zadań wynosi **90 minut**.

Powodzenia!

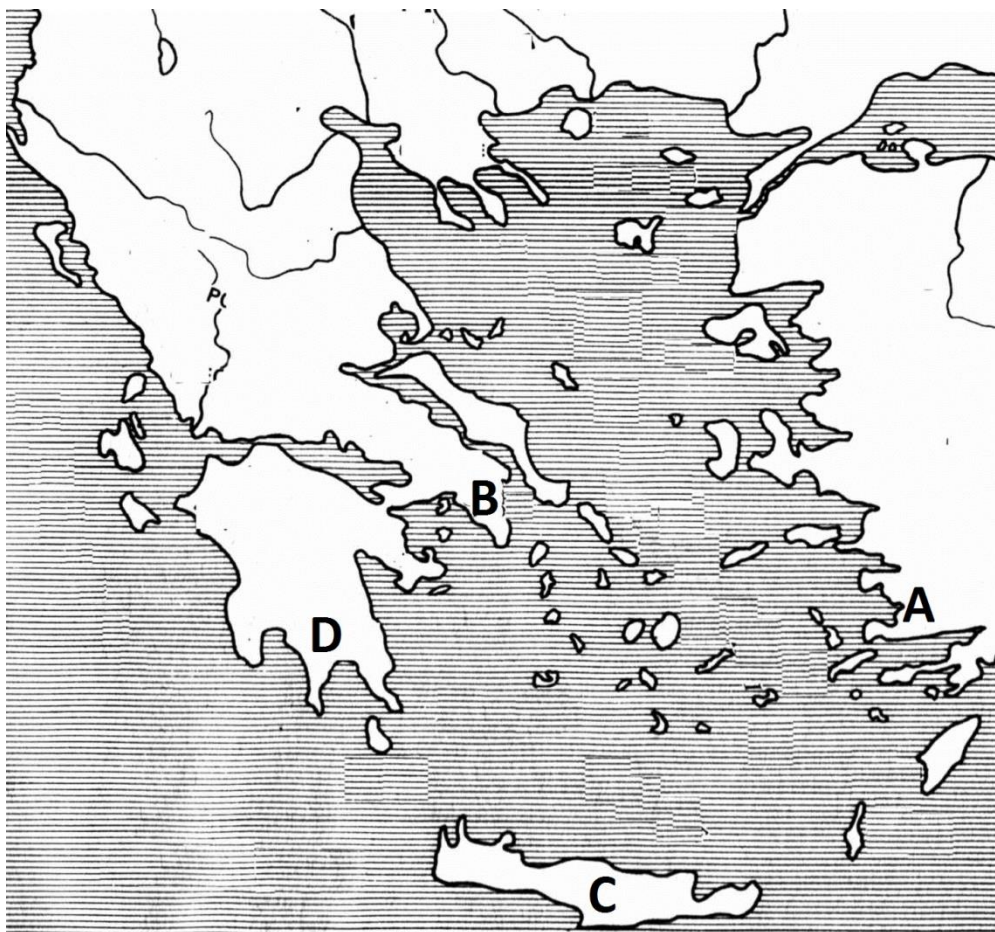
1. Wskaż, nad którą z wymienionych rzek **nie powstała** żadna ze starożytnych cywilizacji bliskowschodnich.

- A – Jangcy.
- B – Nil.
- C – Eufrat.
- D – Tygrys.

2. Wskaż zdanie **poprawnie** opisujące historię lub zwyczaje starożytnych Żydów.

- A – pierwszym królem Izraela był Salomon.
- B – w Jerozolimie była jedyna świątynia w której Żydzi składali ofiary Bogu, a na co dzień modlili się w synagogach (domach modlitwy).
- C – w jerozolimskiej świątyni znajdowała się Arka Przymierza, w której zdeponowany był Stary i Nowy Testament.
- D – Mojżesz wyprowadził Żydów z niewoli babilońskiej do Ziemi Obiecanej.

3. Wskaż, którą literą na poniższej mapie zaznaczono Spartę.

A B C D

4. Wskaż, która nazwa ustroju występującego w starożytnej Grecji została usunięta z poniższego tekstu źródłowego i zastąpiona przez **XXX**.

*Nasz ustrój polityczny nie jest naśladownictwem obcych praw, a my sami raczej jesteśmy wzorem dla innych niż inni dla nas. Nazywa się ten ustrój **XXX**, ponieważ opiera się na większości obywateli, a nie na mniejszości. [...] W sporach prywatnych każdy obywatel jest równy w obliczu prawa [...] W naszym życiu państwowym kierujemy się zasadą wolności. W życiu prywatnym nie wglądamy z podejrzliwą ciekawością w zachowanie się naszych współobywateli, nie odnosimy się z niechęcią do sąsiada, jeśli zajmuje się tym, co mu sprawia przyjemność*

- A – demokracja.
- B – monarchia.
- C – dyktatura.
- D – oligarchia.

5. Wskaż, którą z dyscyplin olimpijskich starożytnych igrzysk w Grecji uprawia postać zaprezentowana po lewej stronie poniższej ilustracji.

- A – rzut piłką.
- B – rzut oszczepem.
- C – rzut dyskiem.
- D – rzut młotem.

6. Wskaż, która z wymienionych poniżej kompetencji **nie przynależała** do Senatu starożytnej republiki rzymskiej.

- A – wydawanie wiążącej opinii dla zgromadzeń o wypowiedzeniu wojny i zawarciu pokoju.
- B – wybór trybunów ludowych.
- C – wybór dyktatora.
- D – przyjmowanie zagranicznych poselstw.

7. Wskaż, który z wymienionych poniżej **nie był** władcą w starożytnym Rzymie.

- A – Romulus.
- B – Oktawian August.
- C – Konstantyn Wielki.
- D – Tacyt.

8. Wskaż, **poprawna** definicję retoryki, jednej z ważniejszych umiejętności, której uczyli się w szkołach obywateli starożytnego Rzymu.

- A – umiejętność pomnażania majątku z wykorzystaniem zasobów prowincji.
- B – umiejętność władania rzymskim mieczem (tzw. gladiusem).
- C – znajomość geografii Imperium Rzymskiego, nieodzowna w zabieganiu o urzędy państwowe.
- D – sztuka sprawnego wypowiadania się, umiejętność formułowania perswazyjnych wypowiedzi.

9. Wskaż czemu poświęcony jest poniższy tekst źródłowy.

*Prorok powiedział: „Kto walczy na drodze bożej — a bóg najlepiej wie, kto walczy na jego drodze — jest jak ten, co pości, stoi, korzy się, bije pokłony i upada na twarz”.
Powiedział też prorok: „Kto godzi się na Allaha jako pana i na Islam jako religię, i na Mohammeda jako proroka, temu się należy raj”. Podobalo się to Abu Saidowi i prosił proroka, by mu powtórzył. Prorok powtórzył i dodał: „Jest jeszcze co innego, przez co Allah wywyższa swego sługę o sto stopni tak odległych od siebie jak niebo od ziemi”*

- A – tekst mówi o pięciu filarach wiary islamskiej.
- B – tekst mówi o tzw. świętej wojnie (dżihad).
- C – tekst opisuje ucieczkę Mahometa z Mekki do Medyny.
- D – tekst mówi o tzw. wojnie sprawiedliwej, elemencie filozofii św. Augustyna.

10. Wskaż, **poprawny** tytuł poniższej mapy.

- A – Święte Cesarstwo Rzymskie w X w.
- B – Francja i Niemcy w XI w.
- C – Ziemie Franków w 843 r.
- D – Cesarstwo Karola Wielkiego w 814 r.

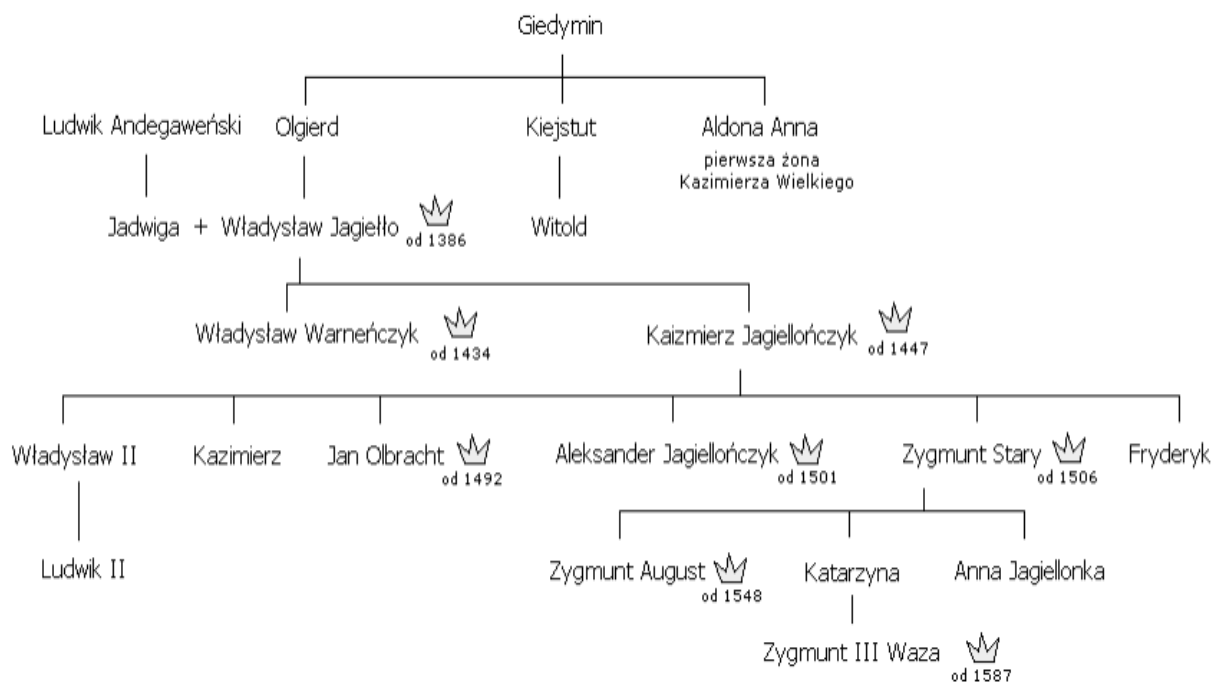
11. Wskaż, które z plemion polskich przed Polanami tworzyło zręby ponadplemiennego państwa. W nawiasie podano główny gród tego plemienia.

- A – Wiślanie (Kraków).
- B – Mazowszanie (Warszawa).
- C – Ślężanie (Wrocław).
- D – Kujawianie (Kruszwica).

12. Wskaż jak nazywał się urząd miejski w średniowiecznej Polsce, który obejmował najczęściej zasadzka danego miasta, a jego rolą było pobieranie czynszu na rzecz właściciela miasta i przewodzenie ławie miejskiej.

- A – burmistrz.
- B – sołtys.
- C – wojewoda.
- D – wójt.

13. Dokonaj analizy poniższego drzewa genealogicznego Jagiellonów i wskaż, który z prawnuków Ludwika Andegawerskiego, panował najpóźniej w Polsce.

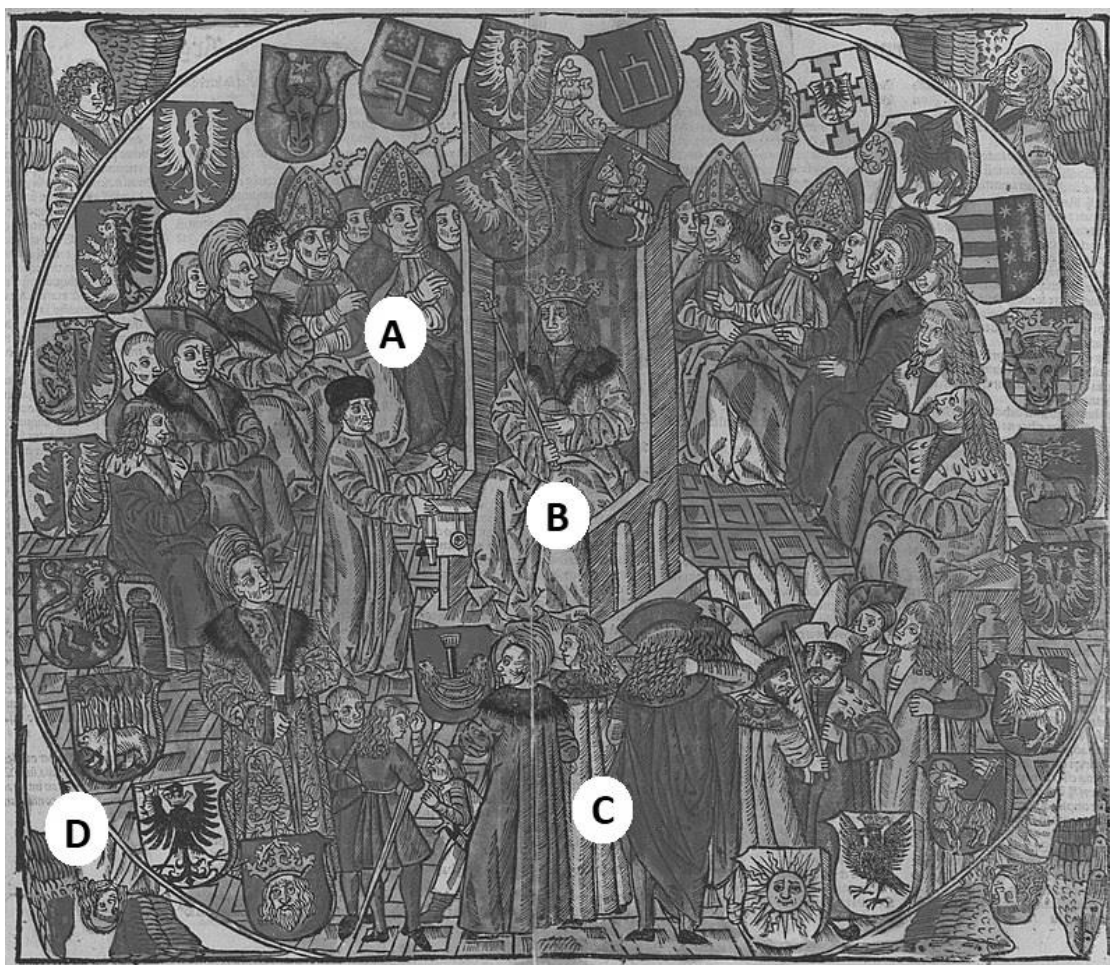

- A – Kazimierz Jagiellończyk.
- B – Fryderyk.
- C – Zygmunt August.
- D – Zygmunt Stary.

14. Wskaż wydarzenie **najwcześniejsze**.

- A – upadek ostatniej twierdzy krzyżowców w Ziemi Świętej - Akki.
- B – powstanie Królestwa Jerozolimskiego.
- C – zdobycie Konstantynopola przez krzyżowców.
- D – powstanie Zakonu Szpitala Najświętszej Maryi Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie.

15. Wskaż, którą literą na poniższej ilustracji prezentującej sejm walny w Polsce w początkach XVI w. zaznaczono jeden ze stanów sejmujących – senat.
(zaznaczenie odpowiedzi D na karcie odpowiedzi oznacza, że na ilustracji nie ma senatu).

A B C D

16. Wskaż, które z poniżej wymienionych wydarzeń **nie jest** uznawane za początek epoki nowożytnej.

A – odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba.

B – zdobycie Konstantynopola przez Turków.

C – wynalezienie druku (opartego na pojedynczej metalowej czcionce) przez Jana Gutenberga.

D – zakończenie wojny trzydziestoletniej.

17. Wskaż, co przesądziło ostatecznie o zawarciu unii lubelskiej w 1569 r.

A – przyłączenie do Korony przez Zygmunta Augusta ziem litewskich: Wołynia, Ukrainy i Podlasia.

B – uznanie za wspólny cel przez polską i litewską szlachtę ostatecznego pokonania krzyżaków.

C – powstania kozackie na Ukrainie.

D – ślub Zygmunta Augusta z Barbarą Radziwiłłówną.

18. Poniższy obraz z XVI w. przedstawia apoteozę pewnego polskiego miasta. Zaprezentowano na nim m.in. sceny handlu (między kucami a szlachcicami), który był podstawą bogactwa tego miasta. Widać także rzekę z licznymi statkami wyładowanymi towarem, która była główną drogą eksportu płodów rolnych z obszaru Rzeczypospolitej. Wskaż, o które miasto chodzi.

- A – Sandomierz.
- B – Gdańsk.
- C – Kraków.
- D – Kijów.

19. Zapoznaj się z poniższym tekstem źródłowym i wskaż państwo, które zorganizowało opisaną inwazję.

Pierwsze uderzenie, wymierzone w Wielkopolskę, zastało ją nieprzygotowaną, albo raczej pogrążoną w zamieszaniu. Czterech wojewodów dzieliło władzę nad pospolitym ruszeniem. Zebrali oni powołaną pod broń szlachtę nad brzegiem rzeki Noteci, w pobliżu miasteczka Ujście; nie będąc ze sobą w zgodzie, nie potrafili sprzęgnąć w jedną całość obozu ani zjednoczyć umysłów. Zwiększała zło uporczywa niewiara w nadejście nieprzyjaciela; chorągwie, jak gdyby je tylko próżnymi plotkami straszono, zamiast razem przeciwstawić się wrogowi, rozbiegły się po wsiach i wyrządzały szkodę swoim. Kiedy zbliżało się południe, ujrzano [generała] Wittenberga, gdy przeprawiwszy się z wojskiem przez Noteć, szykiem swoim opasał już Polaków od tyłu. Strach skłonił wszystkich do zgody i jednomyślnie oświadczono się za przyjęciem szwedzkiej protekcji Król [...], uradowany dochodzącymi go wieściami, przyspieszył swoją drogę do Polski. Wkroczywszy do Wielkopolski, stojącej otworem ze wszystkich stron, przyjmowany był powitaniem i darami jak gość, nie jak nieprzyjaciół.

- A – Szwecja.
- B – państwo brandenbursko-pruskie.
- C – Austria (Cesarstwo Niemieckie).
- D – Saksonia.

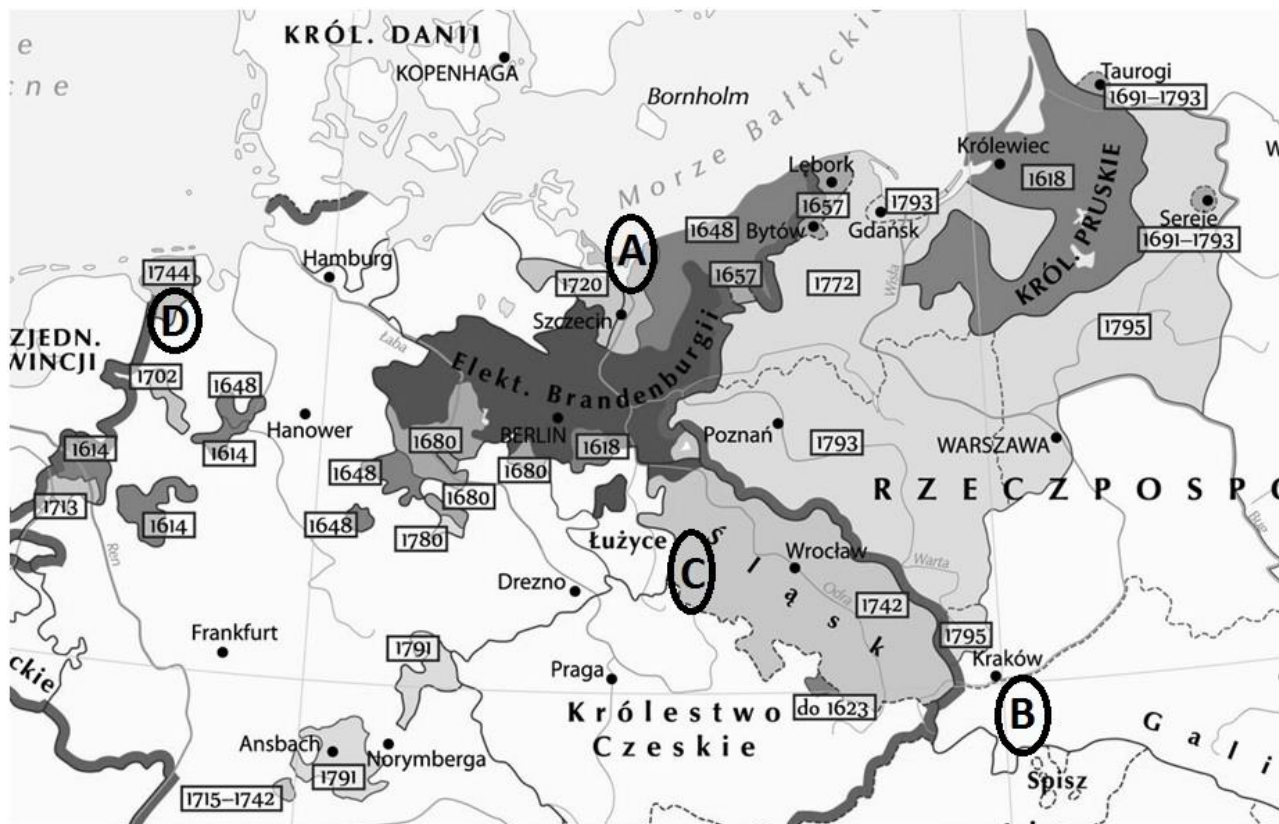
20. Wskaż **poprawnie** przyporządkowaną parę łączącą oświeceniowego myśliciela z poglądami przez niego głoszonymi.

- A – Monteskiusz – tylko władza ustawodawcza w osobie monarchy zagwarantuje w pełni wolność obywateli.
- B – Wolter – podstawą siły państwa winien być trójpodział władz.
- C – Rousseau – umowa społeczna winna stać u podstaw budowy najlepszego ustroju państwa jakim jest republika.
- D – Jefferson – wolny rynek zapewnia stabilność monarchii.

21. Wskaż, który z poniższych wynalazków **nie powstał** w XVIII w.

- A – balon na ogrzane powietrze służący do transportu ludzi.
- B – maszyna parowa (parowy silnik tłokowy).
- C – luneta.
- D – bateria (ogniwo Volty).

22. Wskaż, którą literą na poniższej mapie oznaczono ziemię, której zdobycie przez Prusy w XVIII w. zapewniło bogactwo i przyczyniło się do uzyskania przez to państwa statusu jednej z potęg europejskich.

A B C D

23. Wskaż, który organ sprawował władzę wykonawczą, zgodnie z zapisami konstytucji USA z 1787 r.

- A – Izba Reprezentantów.
- B – Prezydent.
- C – Kongres.
- D – Senat.

24. Wskaż wydarzenie **naipóźniejsze** z czasów rewolucji we Francji.

- A – Wielki Terror jakobinów.
- B – ogłoszenie republiki we Francji.
- C – uchwalenie pierwszej konstytucji we Francji.
- D – ścięcie króla Ludwika XVI.

25. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wskaż, która instytucja została w Polsce powołana tym dokumentem.

Ponieważ Ojciec Św. przez wydaną do wszystkich państw chrześcijańskich bullę, niebawnie w państwach Rzeczypospolitej publikowaną być mającą, skasował institutum (instytucję) zakonu ks. jezuitów, którzy w kraju większą część funduszków, na edukację młodzi destynowanych, i większą część edukacji, za pozwoleniem Rzeczypospolitej wielo konstytucjami nadanym, utrzymywali, więc ażeby z tych okoliczności Rzeczypospolita, tak co do edukacji młodzi krajowej, jako też co do dóbr i majątków nie ponosiła uszczerbku, takowe czyniemy rozporządzenie:

Ustanawiamy Komisję, w Warszawie odprawować się mającą, do edukacji młodzi szlacheckiej pod protekcją J. Król. Mości [...], do której [wyznacza się z senatu i spośród ministrów]. Ta Komisja pod prezydencją Ignacego Massalskiego, biskupa wileńskiego, lub in absentia (w nieobecności) jego pod prezydencją pierwszego in ordine (w porządku) komisarzy odprawiać się będzie. Funkcja komisarzy, teraz wyznaczonych, do sejmku ordynaryjnego da Bóg w roku 1780 trwać ma, a na ów czas, gdy się stanom Rzeczypospolitej tak zdawać będzie, ciż sami potwierdzeni, albo odmienieni, per sexennium (sześć lat) też funkcją sprawować będą. W przypadku śmierci na którego z komisarzy, albo złożenia komisarstwa J.Kr. Mość inszego sposobem, przepisany dla Komisji Skarbowej i Wojskowej w konstytucji 1764, substituere zechce. Odtąd tedy wszystkie generalne akademie, gimnazya, kolonie akademickie, szkoły publiczne, żadnych nie wyłączając, z tym wszystkim, co tylko do wydoskonalenia nauk i ćwiczenia w nich młodzi szlacheckiej ściągać się może, pod dozór i rozporządzenie Komisji tej oddajemy, oraz ordynacji ułożenie względem czynności jej do aprobacyi, albo poprawy przez nas zlecamy.

- A – Szkoła Rycerska.
- B – Komisja ds. Wojskowych.
- C – Komisja Edukacji Narodowej.
- D – Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych.

26. Wskaż, który z wymienionych polskich polityków **nie był** zwolennikiem Konstytucji 3 Maja.

- A – Seweryn Rzewuski.
- B – Stanisław Małachowski.
- C – Ignacy Potocki.
- D – Hugo Kołłątaj.

27. Dokonaj analizy poniższej mapy i wskaż jej prawidłowy tytuł.

- A – Europa pod koniec XVIII w.
 B – Wojny napoleońskie w Europie.
 C – Walki Polaków u boku Napoleona.
 D – Rozwój terytorialny Republiki Francuskiej w XIX w.

28. Wskaż, która z poniższych informacji dotyczących powstania listopadowego jest **niepoprawna**.

- A – nie udało się skłonić chłopów do udziału w powstaniu, gdyż przywódcy powstania nie chcieli zająć się kwestią uwłaszczenia.
 B – polscy dowódcy nie umieli wykorzystać zwycięstw w bitwach pod Wawrem, Dębem Wielkim i Iganiami.
 C – powstańcom udało się 29 XI 1830 r. zabić wielkiego księcia Konstantego.
 D – Sejm Królestwa Polskiego zdeponował króla Polski Mikołaja I.

29. Poniższa tabela wskazuje rozwój linii kolejowej, podając ich długość w kilometrach. Wskaż na podstawie zaprezentowanych danych, które z poniższych zdań przekazuje **prawidłowe** informacje.

Kraj	1840	1870	1914
Austro-Węgry (daw. Austria)	144	6 112	22 981
Belgia	334	2 897	4 676
Francja	410	15 544	37 400
Hiszpania	–	5 295	15 256
Holandia	17	1 419	3 339
Niemcy	469	18 876	61 749
Rosja	27	10 731	62 300
Stany Zjednoczone	4510	84 675	410 475
Wielka Brytania	2390	21 558	32 623
Włochy (daw. państwa włoskie)	20	6 429	19 125

- A – pomiędzy 1840 r. a 1870 r. największą liczbę kilometrów nowych linii kolejowych zbudowano we Włoszech.
- B – Tuż przed I wojną światową w Europie było więcej kilometrów linii kolejowych niż w USA.
- C – Po wojnie secesyjnej w USA nastąpił wyraźny kryzys w budowie nowych linii kolejowych.
- D – Na przełomie XIX i XX w. w Europie najszybsze tempo rozwoju kolei miało miejsce w Rosji.

30. Poniżej zaprezentowano francuską karykaturę z 1871 r. Wskaż jej **poprawne** wyjaśnienie.

A – przedstawia ona Wilhelma I, króla Prus ubranego w mundur żołnierza pruskiego, który „pożera” francuskiego cesarza Napoleona III. To alegoria sukcesu Prus w wojnie z Francją.

B – przedstawia ona Fryderyka Wilhelma III, króla Prus ubranego w mundur żołnierza pruskiego, który „pożera” francuskiego cesarza Napoleona I Bonaparte. Powstała ona z okazji 100-lecia bitwy narodów pod Lipskiem.

C – nawiązuje ona do wojen kolonialnych toczonych przez Niemcy z plemionami ludożerców.

D – przedstawia ona kanclerza austriackiego Ottona von Bismarcka, który „pożera” jednego z władców niemieckich. To alegoria zjednoczenia Niemiec i odsunięcia od władzy wszystkich innych władców niemieckich poza królem Prus, od 1871 r. cesarzem Niemiec.

31. Wskaż, w którym państwie w XIX w. występował system rządów określany jako samodzierżawie.

A – Japonia.

B – Brazylia.

C – Rosja.

D – Austro-Węgry.

32. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wskaż, o czym mówi podkreślony fragment.

Nikczemny rząd najezdniczy rozwścieklony oporem męczzonej przezeń ofiary, postanowił zadać jej cios stanowczy — porwać kilkadziesiąt tysięcy najdzielniejszych, najgorliwszych jej obrońców, oblec w nienawistny mundur moskiewski i pognać tysiące mil na wieczną nędzę i zatracenie. Polska nie chce, nie może poddać się bezspornie temu sromotnemu gwałtowi pod karą hańby przed potomnością powinna stawić energiczny opór. Zastępy młodzieży walecznej, młodzieży poświęconej, ożywione gorącą miłością Ojczyzny, niezachwianą wiarą w sprawiedliwość i w pomoc Boga, poprzysięgły zrzucić przekłete jarzmo lub zginąć. [...]

W pierwszym zaraz dniu jawnego wystąpienia, w pierwszej chwili rozpoczęcia świętej walki, K. C. N. ogłasza wszystkich synów Polski, bez różnicy wiary i rodu, pochodzenia i stanu, wolnemi i równemi Obywatelami kraju. Ziemia, którą Lud rolniczy posiadał dotąd na prawach czynszu lub pańszczyzny, staje się od tej chwili bezwarunkową jego własnością, dziedzictwem wiecznym. Właściciele poszkodowani, wynagrodzeni będą z ogólnych funduszy Państwa. Wszyscy zaś komornicy i wyrobnicy, wstępujący w szeregi obrońców kraju, lub w razie zaszczytnej śmierci na polu chwały, rodziny ich otrzymają z dóbr Narodowych dział obronionej od wrogów ziemi. Do broni więc, Narodzie Polski, Litwy i Rusi, do broni! bo godzina wspólnego wyzwolenia już wybiła, stary miecz nasz wydobyty, święty sztandar Orła, Pogoni i Archaniola rozwinięty.

- A – o ukazie uwłaszczeniowym polskich chłopów wydany przez cara Aleksandra II.
B – o powszechnym oczyszczaniu chłopów i nadaniu ziemi tym, którzy wezmą udział w powstaniu listopadowym.
C – o uwłaszczeniu chłopów ogłoszonym w manifestie Rządu Narodowego w styczniu 1863 r. i odszkodowaniu dla dotychczasowych właścicieli.
D – o wybuchu powstania styczniowego.

33. Wskaż, który z wymienionych polskich literatów **nie tworzył** w drugiej połowie XIX w.

- A – Stefan Żeromski.
B – Bolesław Prus.
C – Maria Konopnicka.
D – Witold Gombrowicz.

34. Wskaż jak nazywa się XIX-wieczny wynalazek zaprezentowany na poniższej ilustracji.

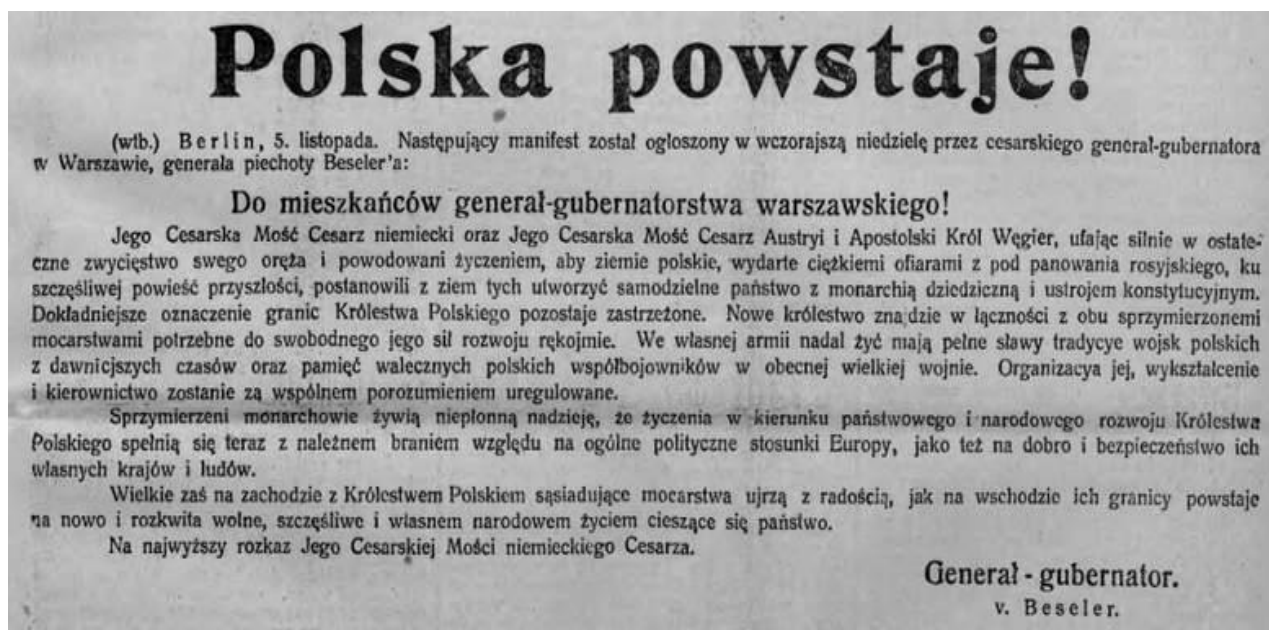

- A – aeroplan.
B – telegraf bez drutu.
C – wojskowy balon obserwacyjny.
D – sterowiec.

35. Wskaż, w którym państwie w XIX w. powstały najwcześniej związki zawodowe, broniące praw robotników.

- A – Rosja.
- B – Prusy.
- C – Wielka Brytania.
- D – Turcja.

36. Wskaż, okoliczności opublikowania poniższej notatki.

A – w chwili przybycia do Warszawy, uwolnionego z Magdeburga, brygadiera Józefa Piłsudskiego.

B – w 1916 r., gdy państwowym centralnym zaczęło brakować żołnierzy i tą odezwą starały się skłonić Polaków do walki po ich stronie.

C – w chwili wybuchu I wojny światowej, kiedy to władcy Niemiec i Austro-Węgier, w celu zdobycia przychylności Polaków ogłosili powstanie Królestwa Polskiego.

D – w 1918 r. w celu zdobycia przychylności Polaków, po tym jak prezydent USA W. Wilson ogłosił swoje 14 punktów, wśród których był punkt 13 zakładający odrodzenie niepodległej Polski.

37. Na mocy traktatu wersalskiego, jedną z ziem, którą utraciło państwo niemieckie był okręg Kłajpedy. Wskaż, którą literą został on zaznaczony na poniższej mapie.

Europa po I wojnie światowej

A B C D

38. Wskaż, który z wymienionych polskich polityków był drugim prezydentem Polski.

- A – Gabriel Narutowicz.
- B – Józef Piłsudski.
- C – Stanisław Wojciechowski.
- D – Ignacy Mościcki.

39. Wskaż wydarzenie **naipóźniejsze** z okresu II wojny światowej.

- A – wojna zimowa między ZSRR a Finlandią.
- B – agresja Niemiec na Francję.
- C – atak Niemiec na ZSRR.
- D – atak Japonii na Pearl Harbor.

40. Wskaż, **poprawne** wyjaśnienie pojęcia Wielka Trójka.

A – to określenie dotyczące przywódców ZSRR, USA i Wielkiej Brytanii, stojących na czele koalicji antyhitlerowskiej w II wojnie światowej.

B – to sojusz totalitarnych partii z Niemiec, Włoch i ZSRR.

C – to określenie, które dotyczyło przywódców polskiego państwa podziemnego (T. Grot-Roweckiego, T. Bora-Komorowskiego, L. Niedźwiadka-Okulickiego).

D – to popularne określenie trzech najlepszych czołgów II wojny światowej (T-34, Tygrys, Sherman).

41. Przeczytaj poniższe fragmenty pieśni Jacka Kaczmarskiego i wskaż, do którego wydarzenia historycznego odnosi się ten tekst.

*Ciśnię się do światła niby warstwy skóry,
tłok patrzących twarzy spod ruszonej darni
Spoglądają jedna zza drugiej do góry
ale nie ma ruin, to nie gród wymarły.*

*Raz odkryte krzyczą zatęchłymi usty
lecą sobie przez ręce wypróchniałe w środku
W rów co nigdy więcej nie będzie już pusty
ale nie ma krzyży, to nie groby przodków*

*Sprzączki i guziki z orzelkiem ze rdzy
po miskach czerepów robaków gonitwy
Zgnile zdjęcia pamiątki mapy miast i wsi
ale nie ma broni, to nie pole bitwy*

*Może wszyscy byli na to samo chorzy
te same nad karkiem okrągłe urazy
Przez które do ziemi dar odpłynął Boży
ale nie ma znaków, że to grób zarazy*

*Jeszcze rosną drzewa które to widziały
jeszcze ziemia pamięta kształt buta, smak krwi
Niebo zna język w którym komendy padały
nim padły wystrzały którymi wciąż brzmi*

*Ale to świadkowie żywi więc stronniczy
zresztą by ich słuchać trzeba wejść do zony
Na milczenie tych świadków może Pan ich liczyć
Pan powietrza i ziemi i drzew uwiecznionych*

*Oto świat bez śmierci, świat śmierci bez mordu
świat mordu bez rozkazu, rozkazu bez głosu
świat głosu bez ciała i ciała bez Boga
świat Boga bez imienia, imienia bez losu*

- A – do mordów popełnionych przez Niemców w ramach Holocaustu.
- B – do mordu popełnionego przez ZSRR w Katyniu.
- C – do mordów popełnionych przez Niemców w trakcie powstania warszawskiego.
- D – do wojny polsko-bolszewickiej.

42. Wskaż, które z wymienionych państw **nie było** okupantem Niemiec po II wojnie światowej.

- A – Polska.
- B – Francja.
- C – ZSRR.
- D – USA.

43. Poniższe zdjęcie prezentuje samochód Fiat 126p, nazywanego potocznie „maluchem”. Wskaż, w którym okresie rozpoczęto jego produkcję w Polsce.

- A – zaraz po zakończeniu II wojny światowej.
- B – w latach 60-tych w okresie rządów W. Gomułki.
- C – w latach 70-tych w okresie rządów E. Gierka.
- D – pod koniec istnienia PRL.

44. Wskaż **poprawne** wyjaśnienie pojęcia „porozumienia sierpniowe”.

A – porozumienie zawarte w Polsce między partią komunistyczną, a Kościołem Katolickim w 1968 r.

B – porozumienia zawarte między władzami PRL, a robotnikami w 1980 r., w wyniku których powstał NSZZ „Solidarność”.

C – to inaczej porozumienia „okrągłego stołu” zawarte w 1989 r. umożliwiające pierwsze po II wojnie światowej w Polsce częściowo wolne wybory parlamentarne.

D – porozumienie zawarte w 1971 r. w Szczecinie, w których władze komunistyczne przyznawały się do dokonania masakry robotników w grudniu 1970 r.

45. W dniu 12 IX 1990 r. w Moskwie zakończyły się obrady konferencji 2+4. Wskaż co było ich bezpośrednim skutkiem.

A – podział ZSRR na 6 niezależnych państw.

B – doprowadzenie do redukcji międzykontynentalnych rakiet strategicznych.

C – zjednoczenie NRD i RFN.

D – rozwiązanie Organizacji Układu Warszawskiego i zgoda na przyjęcie Polski Czech i Węgier do NATO.